

Adana İşçi Bülteni

Köle değil işçiyiz,
örgütlüysek güçlüyüz!

İşçi Bülteni Özel Sayı: 932
Fiyatı 25 Kr. Şubat 2013

İrtibat tel: 0538 970 64 95

İşçilerin kıdem hakkı, sermayenin iştahını kabartıyor...

Kıdem tazminatının gaspında “durmak yok, yola devam...”

2013'e artan zamlarla girdik. Servet ve sefalet arasındaki uçurum iyice derinleşti. Sermaye sınıfının, işçi ve emekçilere yönelik kapsamlı yıkım saldırıları son hızla devam ediyor. İşçi sınıfına tam kölelik dayatılıyor. AKP, hükümet olduğu 10 yıllık dönemde “taşeron çalışma sistemi, çalışma yaşamının kuralsızlaştırılması, üretimin esnekleştirilmesi” vb. bir dizi saldırıyı hayata geçirmişti. Şimdi sırada kıdem tazminatı var.

Bir süredir gündemde olan ve “kıdem tazminatının fona devredilmesini” öngören yasal düzenlemeler, geçtiğimiz yıl AKP hükümeti tarafından güya rafa kaldırılmıştı. Başta Tayyip Erdoğan olmak üzere hükümet temsilcileri “böyle bir gündemleri”nin olmadığını açıklamışlardı. Hemen ardından ise *Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu* meclisten geçmişti. İşçi sınıfının grev ve örgütlenme hakkını gasp eden bu hamleden sonra, bir de ne görelim? Meğer AKP, kıdem tazminatına yönelik düzenlemeleri 2013 Haziranı'na kadar tamamlamayı düşünüyormuş. Bu durum kıdem tazminatı üzerinden gündeme gelen saldırı hazırlığının hiçbir şekilde kesintiye uğramadığını,

geçtiğimiz yıl ortaya atılan “rafa kaldırma” söyleminin ise bizleri oyalamak amaçlı olduğunu göstermektedir.

İlk olarak Ulusal İstihdam Stratejisi (UIS) kapsamında gündeme gelen ve adım adım zemini döşenen kıdem tazminatının gaspına yönelik hazırlıklar, görüldüğü kadarıyla son aşamaya gelmiş durumda. Bu yönüyle önümüzdeki günlerde bu tarihi saldırı karşısında mücadeleyi büyütme ve geri püskürtme görevi yakıcı bir hal almış bulunuyor. Zira, UIS kapsamında işçi sınıfına dayatılan saldırılar sadece kıdem tazminatı hakkının gaspı ile sınırlı değil. AKP hükümeti tarafından “taşeron çalışma sisteminin kurumsallaştırılması, kiralık işçi uygulamaları, özel istihdam büroları, bölgesel asgari ücret vb.” bir dizi kapsamlı düzenleme kapıda bekletiliyor.

İşçi sınıfı ve emekçiler olarak, öncelikle kıdem tazminatının gaspını ve diğer sosyal-iktisadi saldırıları durdurmak ve gasp edilen hakları geri almak için mücadeleyi büyütmekten başka seçeneğimiz yoktur. Bunun yolu da kendi geleceğimiz için örgütlenmekten geçmektedir.

Kıdem Tazminatının dünü, bugünü...

Gasp edilmek istenen haklarımız ve geleceğimizdir!

Temel bir işçi hakkı olan kıdem tazminatı ilk kez 1936 tarihli ve 3008 sayılı İş Kanunu ile iş hukukuna girmiştir. Çeşitli yasalarla kıdem tazminatını hak etme koşulları düzenlenmiş, 1475 Sayılı İş Yasası'nda 1975 yılında 1927 sayılı yasa ile yapılan değişiklikler ile son halini almıştır. Böylelikle, kıdem hakkını hak etme süresi bir yıla indirilmiş ve 15 günlük kıdem tazminatı süresi de 30 güne çıkarılmıştır.

Kıdem tazminatına ilişkin en önemli sınırlandırma 12 Eylül askeri darbesinden sonra gündeme gelmiştir. 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin hemen ardından kıdem tazminatı asgari ücretin 7.5 katı ile sınırlandı ve bu hükme aykırı davrananlar için hapis ve para cezası getirildi. Ancak kıdem tazminatının asgari ücretin 7.5 katı ile sınırlandırılması da yeterli görülmemiş olacak ki, 1982 yılında kıdem tazminatı tavanının asgari ücretle bağı koparıldı. Kıdem tazminatı tavanı en yüksek devlet memurunun bir hizmet yılı için alacağı azami emeklilik ikramiyesi ile sınırlandırıldı. Bundan sonra da kıdem tazminatının gasp edilmesi yolunda adım adım saldırılar gündeme geldi.

2003 yılında çıkarılan 4857 Sayılı İş Yasası ile kıdem tazminatı iş yasası sistematığının dışına çıkarıldı. 1475 sayılı eski iş yasasının 14. maddesi dışındaki bütün hükümleri yürürlükten kaldırıldı. 14. madde 4857 sayılı yasanın geçici 6. maddesi ile korundu. Geçici 6. madde ile kıdem tazminatı için bir fon kurulacağı ve fon kuruluncaya kadar 1475/14. maddenin geçerli olacağı belirtildi. Şimdi de bu fonun yaşama geçirilmesi için Haziran ayına kadar süre verildi.

Bu fonun gerekçelendirmesi ise hiç inandırıcı değildir. Fon, işçilerin haklarını korumaya değil, tamamen haklarını gasp etmeye yaramaktadır. Fon kurulursa, kıdem tazminatı doğrudan patron tarafından ödenmeyecek. Bunun

yerine patronlar fona prim ödeyecek ve kıdem tazminatını hak eden işçilere ödeme bu fon tarafından yapılacak. Böylece kıdem tazminatı, iş ilişkisinin doğrudan bir parçası olmaktan çıkacak. İşten çıkarmada patronun kıdem tazminatı ödeme yükümlülüğü olmayacağı için, işçi çıkartmak daha da kolay hale gelecektir. Fonlar siyasi iktidarların müdahalesine açık kuruluşlar olduğu için fonun akıbetinin ne olacağı da belli değildir. Çünkü daha önce Konut Edindirme Fonu, Zorunlu Tasarruf Fonu, İşsizlik Sigortası Fonu gibi pek çok örnekten de görüleceği gibi, bir süre sonra ciddi müdahalelerle yüz yüze gelebilirler.

Kıdem hakkımıza sahip çıkmak için daha ne bekliyoruz?

Ekonomi büyüdü, peki ya asgari ücret?

DİSK Araştırma Enstitüsü'nün asgari ücretle ilgili yayımladığı rapora göre, ücretin uzun gelişme seyrine bakıldığında 1978 yılından bu yana ekonomi sabit fiyatlarla 3.7 kat büyürken, asgari ücret yerinde saydı.

Oysa "parababalarının Maliye'sine Bakan AKP'li Mehmet Şimşek", TBMM Genel Kurulu'nda yaptığı bir konuşmada, "Asgari ücreti biz yüzde 300'den fazla arttırmışız. Ve asgari ücret birçok rekabet içinde olduğumuz ülkeden kat kat daha yüksektir" diyebiliyor.

Söylenen söz hakikat değilse, duyduğunuz sadece büyük bir YALANDIR!

Gerçek, hiç de maliye bakanının dediği gibi değildir. Reel (görünen) ücret artışlarına bakıldığında AKP hükümetleri döneminde net asgari ücret, vergi iadesi ve asgari geçim indirimleri dahil, aynı dönemde reel olarak sadece yüzde 6,6 oranında artış göstermiştir.

Asgari ücretten alınan vergi oranı Türkiye'de daha yüksektir ve Türkiye'de net asgari ücret 774 TL'dir. Dedikleri gibi asgari ücret ekonomik büyüme oranında bir artış kaydetseydi bugün net 2251 TL olacaktı. Diğer ülkelerdeki asgari ücretlerle kıyaslandığında da Türkiye'de asgari ücretlinin yaşamı içler acısıdır. Örneğin kriz halindeki Yunanistan'da asgari ücret TL üzerinden 1621 TL, İspanya'da 1772 TL'dir. Resmi haftalık çalışma süresi Yunanistan'da 40, İspanya'da 38,3 saatken, Türkiye'de 45 saattir. Yıllık ücretli izin hakkı bu ülkelerde en az 20 gün iken, Türkiye'de 14 gündür. Her bir aile ferdi için öğün başına sadece 72 kuruş gıda harcaması yapılabilen asgari ücret Türkiye'nin geçiğidir. Ama haklarını yememek de lazım. Ne de olsa iş kazalarından sendikal hakların gaspına dünya ortalamasının çok üzerinde yüksek puanlara sahibiz. Bu alanlarda kimse Türkiye ile yarışmamaktadır.

Yine madenlerde iş cinayeti!

Türkiye iş cinayetlerinde rekora koşuyor!

Türkiye, ölümlü maden kazaları sıralamasında ilk sıradadır. Uluslararası Çalışma Örgütü verilerine göre, Türkiye'de maden işçisi ölümleri oranı Avrupa ortalamasının 4.5 katıdır. Türkiye'de son 11 yılda yaklaşık 11 bin işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir.

Güvenlik önlemlerinin yeterli olmaması bir yana, zaman zaman yapılan ciddi suistimaller tabloyu daha da vahim hale getirmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı verilerine göre, ölümlü sonuçlanan ya da kalıcı bedensel hasara yol açan kazaların yüzde 98'i önlenemez ihmallere dayanmaktadır.

Zonguldak Kozlu'da TTK'ya ait madende 7 Ocak 2012 Pazartesi meydana gelen göçük sonucu 8 işçi kardeşimiz yaşamını yitirdi. Bu iş cinayetleri ne yazık ki seyrek yaşanmıyor. Esnek, kuralsız, taşeron çalışma, aşırı kâr hırsı, rekabet adına işçinin hayatının yok sayılması bu ölümlerin önemli bir nedenidir.

Bu yaşananları "kaza" olarak ya da "takdiri ilahi" diyerek gösterenler, gerçeği gizlemek, sorumluluktan kaçmak istemektedirler. Patlamalardan, göçük ve 'kazalardan' sonra bir mühendisi günah keçisi olarak gösterip tutuklamak ya da göstermelik bir iki soruşturma sürdürmek, bu cinayetleri engellemediği gibi yenilerine davetiye çıkarmaktadır.

Göçüğün meydana geldiği ilk saatlerde TTK ve taşeron şirket içeride kaç işçi bulunduğunu dahi bilmiyordu.

"Sendikalı oldukları için işten çıkarılan Migros-MGM işçileri geri alınsın!"

Adana Organize Sanyai Bölgesi'nde (AOSB) faaliyet gösteren ve MİGROS'un taşeron firması olan MBM, TÜMTİS'e üye olan 4 işçiyi tazminatsız işten çıkardı. Bu işten çıkarmalar üzerine TÜMTİS tarafından AOSB'de bulunan firma önünde bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Eylem öncesinde MİGROS'a ait amblem ve logoların işyeri önünden sökülmüş olması dikkat çekti.

Eylemde "Migros-MGM taşımacılık işçileri geri alınsın! Sendikal örgütlülüğe saygı gösterilsin!" pankartı açıldı. TÜMTİS Adana Şube Başkanı Halil Çekin tarafından okunan açıklama ile işçilerin işten çıkarılma süreci şöyle dile getirildi:

"Örgütlenme çalışması yürüttüğümüz MBM Taşımacılık AŞ'ye ait depoda çalışan 4 işçi, geçtiğimiz Cuma günü sabah saatlerinde Noter'e giderek sendikamıza üyeliklerini yaptırdı. Daha sonra işlerine giden işçilerin, sendikaya üye olduklarının duyulması üzerine iş akitleri feshedildi. İşçilerin sendikaya üye olduklarını duyan MBM müdürleri, 4 işçiyi bürolarına çağırıp 'sizler sendikaya üye oldunuz, sizinle çalışamayız' şeklinde açıklamalar yaparak, tazminatlarını dahi ödeme gereği duymadan işçilerin işlerine son verdi."

Çekin, MİGROS patronunun, işçilerin sendikalaşma talebine saygı göstermek zorunda olduğunu, taşeron şirketi MBM eliyle yapılan bu işten atma ve emek karşıtı tutumdan MİGROS'un da birincil derecede sorumlu olduğunu ifade etti. "MİGROS'un alt işvereni olan MBM'nin bünyesinde taşıma, aktarma ve mal kabul işlerinde onlarca işçi çalışıyor" diyen Çekin, asgari ücrete kuralı ve taşeron olarak çalıştırılan işçilerin sendikaya üye olma haklarının ellerinden alınamayacağını belirterek şunları söyledi: "MİGROS ve MBM patronlarına sesleniyoruz. Sizlerin tek taraflı olarak belirlediği çalışma şartlarına işçiler uymayacak ve daha iyi bir yaşam için sendikalaşma mücadelesinden vazgeçmeyecektir. Yol yakinken aldığımız karardan geri dönmün ve işten attığınız 4 işçiye işbaşı yaptırın."

Açıklama, "Tüm işçileri, emek ve demokrasi örgütlerini MBM işçileriyle dayanışmaya ve haklı mücadelelerine sahip çıkmaya çağırıyoruz" sözleriyle son buldu. Sınıf dayanışmasını yükseltme çağrısının ardından, sendikaya üye oldukları için işten çıkarılan işçiler görüşlerini paylaştılar. İşçiler, şu an çalışmakta olan arkadaşlarının bir rehin gibi yemekhanede tutulduklarını, sendikalı oldukları için işten çıkarılmalarına rağmen farklı nedenlerle çıkışlarının verildiğini ve tazminatlarını alamadıklarını ifade ettiler.

Sendikalıyız ama gerçekten örgütlü müyüz?

Sendika bir sınıf örgütüdür. Sendika işçilerin tüm haklarını koruyan işçi örgütüdür. Ama işçiler her zaman sendikayı eleştirirler: "Sendika bizi sattı. Bizden habersiz, bilgilendirmeden masaya oturuyor. Sendikanın başkanı da ağa gibi koltukta sadece aidatlarını alıyor. Başka bir şey yapmıyor" diye söylenilir.

Peki ama bunun sorumlusu kim? Tabii ki cevabı malum; sorumlu biz işçileriz. Sadece aydan aya aidatları ödeyen biziz. Sendikaya uğramayan biziz. Çok acıdır ki daha sendikanın nerde olduğunu bilmeyen arkadaşlarımız var. Evet, sendikalı olalım. Ama sendikayı denetleyen de biz olalım.

Ne yapalım? Bizlere her ay düzenli eğitim semineri verilsin. Sendikayı bundan sonra 17.00'de kapatmayın. Hafta sonları da sendikalarımız açık olsun. Devlet dairesi gibi çalışılmasın. Aidat ödüyoruz, bu paralar nerelerde kullanılıyor bilelim. TİS görüşmeleri öncesinde sendikalarda bilgilendirme toplantısı yapılsın. İşçilerin doğrudan, demokratik bir işleyişle seçmiş olduğu kişiler temsilci olsun.

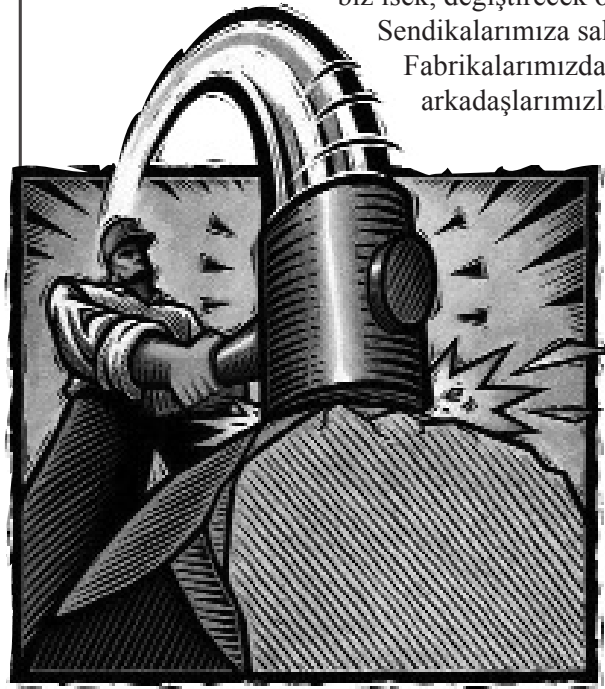
Esasen bunlar zaten normalde sendikalarda olması gereken özellikler. Mevcut sendikaların durumu belli. Nasıl ki bunu yaratan biz isek, değiştirecek olan da biziz.

Sendikalarımıza sahip çıkalım.

Fabrikalarımızda işçi arkadaşlarımızla işyeri

komitelerimizi kuralım. Gerek patronla, gerekse sendikayla doğrudan muhatap olalım. Sendikal işleyişte söz ve karar sahibi olalım. Ancak o zaman tam anlamıyla örgütlü gücümüz ortaya çıkacaktır.

**Adana'dan
bir işçi**

Arbel fabrikasında iş cinayeti!

Mersin'de Akdeniz ilçesindeki Kazanlı Mahallesi'nde faaliyet gösteren Arbel Bakliyat Hububat Sanayi ve Ticaret A.Ş. fabrikasının mekanik kısmındaki kazan bölümünde patlama sonucu 1 kişi öldü, 4 kişi yaralandı. Mersin Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralılardan 29 yaşındaki Şükrü Şenkaya adlı işçi kardeşimiz, müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

İş cinayetinin gerçekleştiği Arbella fabrikasına daha yakından bakıldığında karşımıza işçinin sömürüsü ve kaniyle beslenen kapitalist sömürü düzeni çıkıyor. Arbella fabrikası da bu sömürü düzeninde işçilerin sömürüsü ile büyüyen bir fabrikadır. İstanbul Sanayi Odası'nın (ISO) açıkladığı Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu arasında yer alan Arbel 388. sıradadır. Türkiye'nin ve Kanada'nın en büyük bakliyat üreticisi firmalarından olan Arbel Grubu, 2006 yılında Arbella Makarna markasıyla piyasada faaliyet gösteren Durum Gıda'yı bünyesine almıştır. Durum Gıda ise, ikinci 500 içinde yer alan büyük fabrikalardan biridir.

Fabrika patronları; "Çağdaş toplumlarda eğitim,

barınma, sağlık imkânlarından yararlanma, beslenme ve çalışma hakkı temel insan haklarıdır" diyerek reklamlarını yapmaktadırlar. İşçilerin sömürüsüyle büyüyen bu fabrika insan haklarından bahsetmektedir, ancak fabrikada işçilerin en temel haklarından biri olan sendika yoktur. İlk büyük 500 fabrika arasına girmesine rağmen işçilerin aldıkları ücret yine açlık sınırının altındadır. Ki bu o reklamlarında bahsettikleri temel insan haklarının en baştan yok sayılmasıdır. Zira "eğitim, barınma, sağlık imkânlarından yararlanma, beslenme" gibi ihtiyaçları Arbella işçileri aldıkları ücretlerle ne kadar karşılayabilirler?

Dünya devi olmakla övünen fabrikanın işçi sağlığı önlemlerini ne kadar aldığı ise son yaşanan "iş kazasından" belli olmaktadır. Son yaşanan iş cinayeti bir kez daha göstermektedir ki, patronlar tüm zenginlikleri işçilerin emeklerinin sömürüsüyle elde etmektedirler. Patronlar zenginliklerini işçiye verilen ücretten, işçi sağlığını önleyecek tedbirleri almamaları ve sendikalaşmalarını önleyerek elde etmektedirler.

Arbel

Kim 500 milyar yerine gerçekleri bilmek ister?

- Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'nde elektrik tüketiminin resmi makamlarca arttığı söylenmektedir. Bu artış sizce neden kaynaklanmaktadır?

- Şu soğuk kış günlerinde; patronların kasalarını dolduran, cüzdanlarını şişiren, banka hesaplarını kabartan işçilerin ısınması için sürekli çalışan klimalar yüzünden.
- Anarşikler, dış mihraklar, bölücüler yüzünden.
- Suriye Devlet Başkanı Başer Esad yüzünden.
- Sanayi bölgesinde üretimin sürekli artmasından, yani kısaca patronlar için işlerin tıkrında olmasından kaynaklı.
- Amaaaan, banane!

- Başta Adana olmak üzere Antep, Malatya ve Hatay'a yerleştirilen Patriot füzeleri ve konuşlandırılan NATO askerleri hangi ihtiyacın ürünüdür?

- Türkiye'yi, Türkiye'ye savaş açmayı hiç düşünmeyen Suriye'den korumak için.
- Emperyalizmin bölgesel çıkarlarını uygulamak için.
- Turizmi canlandırmak için düzenlenen turistik bir gezi olması sebebiyle...
- Emperyalist işgal ordularının bizlere duyduğu hayranlık ve sevgilerini, ille de gelerek göstermek istemeleri nedeniyle.
- Amaaaan, banane!

- İş kazalarında dünya ortalamasının üzerinde olan Türkiye'deki iş kazalarının bu denli yüksek olmasının nedeni nedir?

- Kader kader kader! Kurcalamamak lazım.
- İşçilerin, "bu akşam ölürüm, beni kimse tutamaz, sen beni tutamazsın" şarkısını çok dinledikleri için sürekli intihara meyilli olmalarından.
- Anarşikler, dış mihraklar, bölücüler yüzünden.
- İşçilerin dayanıksız ayak takımı olduğu için hemencecik ölüvermelerinden.
- Patronların koruyucu önlemleri masraf olarak gördüğü ve işçiler uzun saatlerce çalışmak zorunda kaldığı için iş kazaları riski artmaktadır.

- Sendika ne demektir?

- Duymazlıktan, görmezlikten gelinmesi gereken, bir başkasıyla konuşulmaması gereken, isminin bile telaffuz edilmesi sakıncalı olan kötü bir şey.
- Patronların ve yalakalarının adını duyduğunda tüylerini diken diken eden, paniğe kapılmalarına neden olan, anarşiklerin, dış mihrakların, bölücülerin oyunları.
- Harranlılar için patronların hemşerileri.
- İşçilerin, kendilerini sömüren patronlar karşısında

haklarını savunan bir sınıf örgütü.

- Amaaaan, banane!

- İşçileri kandırmak için sömürücüler en çok hangi cümleleri kullanır?

- "Vatan, millet, Sakarya..."
- "Hepimiz din kardeşiyiz..."
- "Ne acılar, yokluklar çektim, ben de işçilikten geldim bugünlere, ben de sizden biriyim."
- "Her koyun kendi bacağından asılır. Gemisini kurtaran kaptan. Bu gemi batarsa hepimiz boğuluruz. Kanmayın anarşiklere, dış mihraklara, bölücülere. Sadece bize inanın. Sürüden ayrılmayın."

e) "Siz amelelerin görevi fabrikalarımızda köleler gibi çalışıp bizi daha fazla zengin etmek, bize daha fazla kazandırmaktır. Biz sizlerle ayrı ayrı dünyaların, ayrı ayrı sınıfların insanlarıyız. Biz sömüren, sizler sömürülen sınıfa mensupsunuz. Bilmeniz gereken tek gerçek bugün sahip olduğumuz herşeyin sizler sayesinde olduğudur. Ama bunları geri almamanız için elimizden geleni yapacak, sizleri baskıyla, yalanla, hileyle, zorla susturacağız. Bunun dışındaki tüm herşey; aynı gemide olduğumuz, aynı kaderi paylaştığımız büyük bir yalandır."

Adana Sanayi İşçileri Derneği

Adres: Kuru Köprü mah. 33008 sokak No: 13 Kat:3 / SEYHAN

(Çetinkaya'dan Küçük Saat'e giderken Emir Royal Oteli'nden sağa dönünce ilerde otopark yanı...)

Tel: 0 (538) 970 64 95